

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΜΑΪΟΥ 2013
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

- A1.** Όλα είναι άθλια στους εμφύλιους πολέμους, αλλά τίποτα δεν είναι πιο άθλιο από την ίδια τη νίκη. αυτή κάνει τους νικητές αγριότερους και πιο αχαλίνωτους από ό,τι συνήθως, ώστε, ακόμη και αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύσης τους, να γίνονται από ανάγκη. Γιατί είναι πάντα τέτοια η έκβαση των εμφύλιων πολέμων, ώστε να γίνονται όχι μόνο αυτά που θέλει ο νικητής, αλλά ακόμη ώστε ο νικητής να κάνει το χατίρι αυτών, με τη βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη.

.....
Επειδή ενήργησαν κάτω από την επιρροή αυτών πολλοί, όχι μόνο αχρείοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω ότι, αν αυτός φθάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δε θα είναι τόσο ανόητος, που να μη βλέπει ότι έγινε συνωμοσία και κανείς τόσο αχρείος, που να μην το ομολογεί.

- B1.**
bellis civilibus	: bellum civile
miserius	: miserrimum
ipsa	: ipsum
victores	: victoribus
ferociores	: feroci
tales (το πρώτο του κειμένου)	: talis
exitus	: exitu
iis	: earum
auxilio	: auxilium
auctoritatem	: auctoritas
multi	: plus
hunc	: huic
castra	: castrorum
stultum	: stultam
- B2.**
reddit	: reddidisti
sint	: sunt
cogantur	: cogentur
fiant	: faciendum
velit	: vult
obsequatur	: obsequuntur
parta sit	: peperisti
animadvertissem	: animadversum, animadversu
dicerent	: dixerint
intellego	: intellexisse
pervenerit	: perveniebat

indendit : intende
videat : vidissemus
fateatur : fatebuntur

- Γ1α.** **miserius** = κατηγορούμενο στο Υποκείμενο nihil
ferociores = κατηγορούμενο στο Αντικείμενο victores
bellorum = γενική υποκειμενική στο exitus
iis = Αντικείμενο στο ρήμα obsequatur
id = Υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο factum esse κατά ετεροπροσωπία
fore = ειδικό απαρέμφατο, Αντικείμενο στο ρήμα intellego
coniurationem = Υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου factam esse κατά ετεροπροσωπία
- Γ1β.** in bellis quae civilia sunt
- Γ1γ.** Cicero scripsit bellorum (enim) civilium exitus tales esse semper, ut non solum ea fierent, quae vellet victor, sed etiam ut victor obsequeretur iis, quorum auxilio victoria parta esset.
- Γ2α.** etiamsi ... sint: δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση. Εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που, και αν δεχθούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο etiamsi και εκφέρεται με Υποτακτική Ενεστώτα. Εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (reddit: Οριστική Ενεστώτα). Δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν-μέλλον.
- Γ2β.** quae velit victor: δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική στο ea. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae και εκφέρεται με Υποτακτική λόγω έλξης από την Υποτακτική fiant της προηγούμενης πρότασης. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με Ενεστώτα, γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (sunt: Οριστική Ενεστώτα). Εκφράζει το σύγχρονο στο παρόν-μέλλον.
- Γ2γ.** Υποθετικός λόγος:
Υπόθεση: si iste in Manliana castra pervenerit
Απόδοση: neminem tam stultum fore
Εξαρτημένος υποθετικός λόγος α'είδους που δηλώνει ανοιχτή υπόθεση χωρίς να δηλώνεται αν αληθεύει ή όχι για το μέλλον.
Ευθύς/ανεξάρτητος:
Υπόθεση: si iste in Manliana castra pervenerit (Οριστική Μέλλοντα)
Απόδοση: nemo tam stultus erit,
Υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν -μέλλον:
Υπόθεση: si iste in Manliana castra perveniat,
Απόδοση: nemo tam stultus sit.